

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2021

Op 26 juli jongstleden ontving ik uw verzoek van de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om de verplichte aanschaf van een grafische rekenmachine mee te nemen in de evaluatie van de Wet gratis schoolboeken. Middels deze brief informeer ik u over de wijze waarop ik dit verzoek oppak.

Grafische rekenmachines vallen onder bijkomende schoolkosten die worden gemaakt voor persoonlijke behoeften die bedoeld zijn voor de meerdere jaren van de opleiding. Scholen zijn vrij om te bepalen welke hulpmiddelen zij gedurende de les en de schoolexamens gebruiken.

Het College voor Toetsen en Examens (hierna: CvTE) bepaalt jaarlijks in een regeling welke hulpmiddelen zijn toegestaan tijdens de centrale eindexamens.¹ Voor de centrale examens in de vakken wiskunde a, b en c op havo- en vwo-niveau hebben leerlingen een grafische rekenmachine nodig. Over het algemeen beschikt de grafische rekenmachines over te veel functionaliteiten voor een goede toetsing van de examenstof. Daarom staat het CvTE bij het centraal examen alleen die types grafische rekenmachines toe waarbij functionaliteiten die een onterecht voordeel geven kunnen worden geblokkeerd door middel van een examenstand. Om de controle voor examinatoren mogelijk te maken is verder vereist dat gedurende het examen zichtbaar is dat de rekenmachine in de juiste examenstand staat. De examenstanden worden door het CvTE goedgekeurd en waar nodig door de fabrikant bijgesteld.

De regeling toegestane hulpmiddelen bevat een lijst met meerdere actuele types die zijn toegestaan. Vaak schrijven scholen daarvan een bepaald type voor. Voor het lesgeven wordt het namelijk als praktisch ervaren dat alle leerlingen in de klas over hetzelfde apparaat beschikken, aangezien verschillende typen verschillend kunnen werken. Aan welk type de voorkeur wordt gegeven, is een professionele afweging die betrokkenen op de school zelf kunnen maken.

Als een grafische rekenmachine eenmaal is toegestaan bij het centraal examen blijft deze meerdere jaren op de lijst staan. Bij de centrale examens van 2022 zijn dat negen types van vier verschillende merken.² Dat zijn dezelfde toegestane

¹ Het overzicht is te vinden in de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo, die is gebaseerd op artikel 2, tweede lid, onderdeel g, van de Wet op het College voor Toetsen en Examens.

² Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo 2022. Staatscourant 2020, nr. 35259, d.d. 22 juni 2020. Zie ook <https://www.examenblad.nl/publicatie/20200622/regeling-toegestane-hulpmiddelen/2022>

rekenmachines die voor vwo sinds 2019 en voor havo sinds 2018 zijn toegestaan, aangevuld met enkele nieuwe types. Fabrikanten stellen de examenstand bij van machines waarvan zij de software nog ondersteunen. Dit betekent dat machines die niet langer door de fabrikant ondersteund worden niet langer worden toegestaan. Vandaar dat per examenjaar 2023 twee types rekenmachines niet meer op de lijst staan die minimaal zeven jaar toegestaan zijn geweest. Het CvTE zal hierover op www.examenblad.nl informatie plaatsen. Daarbij zal ook helder worden aangegeven welke specifieke types grafische rekenmachines toegestaan zijn.

De evaluatie van de Wet Gratis Schoolboeken is al in de afrondende fase; uw Kamer zal spoedig geïnformeerd worden over de uitkomsten. Daarom kunnen we deze vraag over grafische rekenmachines niet meer meenemen in de evaluatie van de Wet Gratis Schoolboeken. Het CvTE verkent al de mogelijkheden om in de toekomst ICT-functionaliteiten aan te bieden binnen Facet en hiermee de grafische rekenmachine als hulpmiddel te vervangen. Het heeft tijd nodig om dit op gedegen wijze te onderzoeken.

De ontwikkelingen rond schoolkosten zal ik blijven volgen door middel van de periodieke monitor schoolkosten in het funderend onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. De eerstvolgende schoolkostenmonitor zal in 2022 plaatsvinden. Daarin zal ook inzichtelijk worden gemaakt welke kosten ouders maken voor de aanschaf van gereedschappen, leermiddelen en materialen.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik het van groot belang vind dat de schoolkosten voor ouders beperkt blijven, zodat het onderwijs toegankelijk blijft voor iedereen, ongeacht de financiële positie van de ouders of de leerling. Dat uitgangspunt staat dan ook centraal in de evaluatie van de Wet Gratis Schoolboeken.

De minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob